

“ÇOCUKLARDA KARDEŞ KISKANÇLIĞI ”

Kıskançlığın kaynağı çocukların sevmesidir. Çocukların sevme kapasiteleri yoksa kıskançlık göstermeleri beklenmez. Bu neden ile çocuklardaki kıskançlık duygusu normal ve sağlıklıdır.

Sağlıklı çocuklar er ya da geç kıskançlık duygularını ifade ederler. Bu durum, onlara kışkırdıkları şey her ne ise onunla ilgili konuşma fırsatı verir ve kıskançlığı konuşabiliyor olmak onlara yardımcı olur. Kıskançlık zamanla kaybolup sonra tekrar ortaya çıkar ama çoğunlukla kendiliğinden sona erer.

ANNELER İLE SOHBET

- “L. Hanım üç çocuğunuz var, siz kıskançlık konusunda neler yaşadınız?”

-“ En büyük oğlum, erkek kardeşi doğduğunda iki, kız kardeşi doğduğunda üç buçuk yaşındaydı. Sakin, mutlu bir çocuktü ve erkek kardeşini ilk kez gördüğünde ona hiç aldırış etmedi. Onu bu olaya hazırlamaya çalışmıştık. Tam olarak anlamamıştı.

-“ Sanırım bunun için biraz küçükmüş.”

-“ Evet anlayamayacak kadar küçüktü. Kayıtsızlığı bir iki hafta sürdü ve bir gün bebeği bebek arabasında gördü. O artık büyüdüğü için aylardır bebek arabasına binmiyordu ve acı acı ağladı.”

- “ Bebek o zaman kaç haftalıktı? ”

-“ Üç dört haftalık kadardı, o da ağlamaya başladı. Bu bir başlangıçtı sanırım. Bu olaydan sonra bebeğin altını her değiştirişimde büyük oğlum da hemen altını ya ıslatıyordu ya da kirletiyordu. Düzilmesi uzun zaman aldı. Ancak biraz daha büyüdüğü zaman düzeldi.

Başlangıçta kayıtsız görünen iki yaşındaki çocuğa kendisini neyin beklediği söylenmişti ancak anlayamamış olabilir. Bebeği eskiden kendisine ait olan bebek arabasının içinde görüp gözyaşı döktüğünde, erkek kardeşinin doğumunun üzerinden üç hafta geçmişti. Annesinin anlayışı sayesinde bu durumun üstesinden geldi.

-“İki çocuğum arasında yirmi iki ay var. İkincisi doğduğunda küçük oğlum onu yaklaşık birkaç dakikalıkken gördü çünkü doğum evde oldu. Birkaç gün için her şey yolundaydı. Daha sonra beni bebeği emzirirken gördü; o andan itibaren bir ay boyunca bebeği her emzirişimde ayakta dikilip avazı çıktığı kadar bağırdı, yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Onu yatıştırmak ve rahatlatmak için yapabilecek her şeyi denedim. Bebeği emzirirken bunları yapmak çok zordu ve sadece ayakta dikilip avaz avaz bağıırıyordu. Ama yaklaşık iki ay sonra bunun üstesinden geldi, yani kıskançlığının tamamen üstesinden gelmiş görünüyordu. Daha sonra yani ikinci çocuğum yaklaşık yedi sekiz aylık olup oturmaya başladığında, aynı gösteriyi, yani kıskançlığı tekrar yaşadık. Ama bu kez avaz avaz bağırma kısmı yoktu.”

Yeni Bir Bebek Geliyorsa;

Yeni bir bebek sahibi olacağınızdan emin olduğunuz zaman diğer çocuğu önceden bilgilendirmeniz gerekir. Bu sayede çocuğun olacakları tahmin etmesine yardımcı olursunuz ve onun vereceği tepkileri azaltmış olursunuz. Dili kullanabiliyorsa ona durumu sözler, öyküler, resimli kitaplar ile açıklayabilirsiniz ama asıl önemli olan tutumdur. Mesela anne için hamilelik hoşna gider biçimde doğal bir süreç gibi görünüyorsa, diğer çocuğun artık kucağa eskiden oturduğu gibi oturamamasının bir sebebi olduğunu yavaş yavaş anlamasına izin verir. Böylece çocuk annenin içinde önemli bir şey taşıdığını hisseder. Anne hamileliği ve onun getirdiği değişiklikleri kolay kabul edemiyorsa orada bir gizem oluşacaktır ve bebeğin doğumu ile hayatı fazlasıyla değişecek olan küçük çocuk, bebeğin gelişine hazırlıksız yakalanacaktır. Çocuklarınız için yapacağınız bir başka şey de adil olmanızdır. Bu çok zordur fakat elinizden geldiği kadar uğraşmalısınız. Yeni gelen bebek özel bir ilgi isteyecektir bu durumda üzerinizdeki sorumlulukları bebeğin babasıyla paylaşabilirsiniz. Çocuk, anneden ve onun yeni meşguliyetinden memnun olmadığında yöneldiği kişi babadır. Bu nedenle babadan gelen ilgi hoşuna gidecektir.

Gelişimin ilerlemesiyle elde edilen kazanımlar çocuğun kıskançlık duygularına tahammül etmesine imkan sağlar. İlk kıskançlık genellikle aileye yeni bir bebeğin katıldığı zamana denk düşer ve tek çocuk olduğunda bile kıskançlıktan kaçınılamayacağı bilinir. Bebek gibi annenin zamanını alan herhangi bir şey de kıskançlığa sebep olabilir. Kıskançlıkla tanışmış ve bu duyguyu kabullenmiş çocukların deneyim açısından daha zengin oldukları düşünülebilir.

Kıskançlık açıkça ifade edilemediğinde içeriye yönelir ve kıskançlığın gerçek sebebi gözden kaybolur. Kişi kıskançlıkları için yanlış sebepler ortaya atar ve bunların mantıklı olduğunu iddia eder. Böyle durumları önlemenin yolu, küçük çocukların uygun zamanda kıskançlık göstermelerine izin vermektir. Böylece yaşanan sağlıklı kıskançlık rekabete ve ihtirasa dönüşür.

Tutarlı ve iyi bir bakım çocuğun gelişimine olanak sağlar ve kıskançlık ancak bu gelişimin sonucunda ortadan kaybolur.

Kaynak: Winnicott, D.W.(2013).Ebeveynlerle Sohbet.(1). (N. Hatipoğlu, Çev.) İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.